

- א. עונש כליון רוב זרע דוד בא על כך שעל ידו נהרגה נוב עיר הכהנים ונטרד דואג האדומי ונהרגו שאול ושלשת בניו.
- ב. אלו שקפצה להם הארץ: אליעזר עבד אברהם, יעקב אבינו ואבישי בן צרויה. ולשון 'קפצה הארץ' – נתקצרה ונתכוצה, כמו 'לא תקפוץ את ירך' (רש"י).
- ג. רב אמר: עשרה נשתיירו ממחנה העצום של סנחריב. שמואל אמר: תשעה. ר' יהושע בן לוי אמר: ארבעה עשר. והסמיכו כולם דבריהם על הכתובים כמבואר בגמרא. ר' יוחנן אמר: חמשה – סנחריב ושני בניו – אדרמלך ושראצר, נבוכדנצר ונבוזראדן.

דף צו

- ר.ג. א. מה תשובה השיבו לירמיהו על שאלתו 'מדוע דרך רשעים צלחה'?
- ב. בן יכבד אב ועבד – אדניו – כלפי מי נאמרו הדברים?
- ג. האם נבוכדנצר בעצמו עלה לירושלים? אלו אומות יעצו לו וסייעוהו לכבשה?
- ד. מה היה סופם של נעמן ונבוזראדן?
- ה. אלו רשעים ידועים, מבני בניהם למדו תורה?
- א. דרך רשעים צלחה מפני שהקב"ה משלם שכרם בעוה"ז, אפילו על מעשיהם הקטנים המועטים. כגון הצלתו של נבוכדנצר הרשע, בגלל ארבע פסיעות שרץ למען כבוד ה'. וכל שכן שישלם שכר גדול מאד לצדיקים.
- ב. בן יכבד אב – זה בלאדן בן בלאדן, שהיה כותב שמו ושם אביו, כדי לכבדו. ועבד אדניו – כבודו של נבוזראדן לנבוכדנצר, שחקק במרכבתו דמות דיוקנו של נ"נ, או לדעה אחרת – שהיתה בו אימה יתרה לרבו, ודומה כמי שעומד לפניו.
- ג. נבוכדנצר עצמו לא עלה לירושלים.
- עמון ומואב – 'שבבי בישי דירושלם', הם אלו שיעצוהו וסייעוהו לכבוש אותה.
- ד. נעמן – גר תושב היה. נבוזראדן – שב בתשובה ונעשה גר צדק.
- ה. מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלים [ורבי עקיבא מהם]. מבני בניו של סנחריב לימדו תורה ברבים [– שמעיה ואבטליון]. מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק [– רבי שמואל בר שילת]. וכן אמרו (בגטין נ). על רבי מאיר, שיצא מגירון קיסר.

דפים צז – צח

- ר.ד. א. אלו סימנים הוזכרו בסוגיא על דורו של משיח?
- ב. האם ביאת המשיח תלויה בתשובת ישראל?